

АНТОН СТРАШИМИРОВ—ЛИТЕРАТУРЕН СИЛУЕТ.

Между малкото светли имена в нашия беден литературен и идеен живот сияе с особен ореол името на Антон Страшимиров. Разгърнете първите ни периодични списания от 1895 г. когато се явяват неговите първи работи „Качоловската кромола“, „Данил“, „Анатома“ и др. и проследете печатното от него до днес; спрете се на редактираните от него списания: Праг, Демокр. Преглед, Наш живот, Културен преглед, Наблюдател, Наши дни и Българска общодостъпна библиотека; прегледайте излезлите от печат до сега повече от тридесет книги, които обемат около петстотин печатни коли; заинтересувайте се да знаете в колко вестници е сътрудничил, като всякога е застъпвал най-свободолюбиви възгледи; борил се е с риск на живот за да устои на политическо верую; взел участие като редник в балканската война и след последните войни без умора е пропътувал всички градове и паланки за да се чуе неговото убедително слово върху онези въпроси, които ние като българи трябва да знаем и които той изнесе и печатно в книгите си: „Войни и освобождение“, „Книга за българите“, „В южните земи“—целата тая дейност, през един период на повече от четвърт век, характеризира Антон Страшимиров като писател и общественик, който от ранни години поема кръста на своето свято призвание и с една преданност до себеотрицание и вяра на апостол в делото на своя народ му служи, както малцина се служили пред олтаря на родината.

По главните герои на неговите творения са хора горди, що изнемогват от купнеж по щастие и свобода; те бленуват по човешината в живота; носители сж на нови разбирания за човешките отношения: бунтуват се против тиранията и неправдата; вярват в светлото бъдаще и не се спират пред страданията; често дирят страданията, защото сж убедени, че чрез страданието е пътя за превъзможване на личността.

Тия хора Страшимиров ги намира в средата и на интеллигенцията, и на простия народ, че и на работника.

Може би това е в ущърб на художественото възсздаване на жизнената правда, ала писателя често издава симпатията си към силните натури, изнесени в неговите творби. И може би тъкмо това прави писателя тъй близък на бунтуещата интеллигенция. Тя гледа с възторг на писателя — общест-